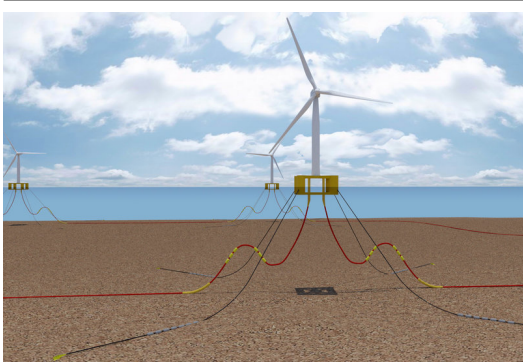

L'eòlica entra en campanya i divideix el territori amb projectats al golf de Roses i l'Albera

Candidats dels municipis afectats admeten preocupació i demanen intervenir en el procés

Esquema d'un parc eòlic al mar CEDIDA PARC TRAMUNTANA.

L'Estat ha aprovat recentment els POEM que inclouen el golf de Roses com l'únic punt de Catalunya on es podran instal·lar parcs eòlics marins, segons informa l'Agència Catalana de Notícies (ACN).

El ministeri preveu tirar endavant la primera de les subhastes aquest mateix any i a hores d'ara hi ha sis projectes sobre la taula. El que té els tràmits més avançats és el Tramuntana, amb 33 aerogeneradors i 500 MW de potència. El més gran: el promogut per Cobra, amb una potència de 1.200 MW. A l'altre extrem, l'Albera s'ha convertit en un caramel per als promotors de molins

terrestres. Malgrat que inicialment n'hi havia una desena de projectats però amb la modificació del decret de renovables van decaure i, a hores d'ara, només n'hi ha un en tramitació: el Galatea, que promou Endesa.

Amb aquest panorama, l'eòlica ha entrat de ple en campanya. Candidats dels municipis afectats ho viuen amb preocupació i demanen poder intervenir en el procés incidint en la decisió final. D'altres, s'hi oposen frontalment. La comunitat científica, dividida entre defensors i detractors.

En la zonificació prevista per l'Estat en relació a l'eòlica marina, el golf de Roses està inclòs a la Leba1. És l'única prevista a Catalunya. Tindrà una superfície de 250 quilòmetres quadrats dels 5.000 que sumen les cinc demarcacions, una distància mínima de la costa de 12 km i afecta fins a vuit municipis: Roses, l'Escala, Cadaqués, Sant Pere Pescador, Castelló d'Empúries, Pals, Torroella de Montgrí i Begur.

La previsió és, un cop definides les zones, que la primera subhasta es faci aquest mateix any. Els criteris i la potència que s'hi podrà establir, però, encara són una incògnita. El que sí que se sap és que hi ha sis projectes sobre la taula. El Parc Tramuntana, que promou BlueFloat Energy i SENER, és el que té la tramitació més avançada i preveu aixecar-hi 33 molins flotants amb 500 MW de potència a uns 24 km de la costa.

Hi ha tres projectes més en fase de consultes prèvies. Una filial d'Iberdrola hi projecta l'anomenat parc Gavina també amb 500 MW de potència i l'enginyeria basca Saitec en preveu un tercer, amb només cinc aerogeneradors i una potència de 50 MW.

El molins, batejats amb el nom Medfloat Pilot Parc, se situarien a uns 15 quilòmetres del Cap de Creus i produirien l'energia equivalent al consum anual de 50.000 llars. Es tractaria d'un projecte pilot amb una tecnologia desenvolupada per la mateixa companyia (SATH).

Una societat del grup Cobra, Instal·lacions i Serveis Moscardo III, projecta un altre parc eòlic marí a les comarques gironines. Es tracta de 'Catwind' i seria el més gran dels que s'han plantejat fins ara amb una

potència de 1.200 MW.

Els dos últims que van entrar al Ministeri van ser els que proposen Ferrovià i Capital Energy Offshore. El de Capital Energy rep el nom de 'L'Empordà' i preveu 34 molins amb una potència total de 510 MW. El projecte, que es va presentar a mitjans d'octubre, es troba tot just a la fase de consultes prèvies. L'altre, promogut per Ferrovià, s'anomena 'Creus' i també contempla la instal·lació de 34 molins amb 510 MW de potència total.

Una prova pilot

A tot això, s'hi suma l'anunci de la Generalitat d'impulsar un parc eòlic marí experimental en aquesta zona, que formarà part d'un laboratori flotant on també s'hi faran estudis ambientals.

El projecte d'R+D+I, que posarà el focus en l'eòlica marina, s'ha batejat amb les sigles PLEMCAT (Plataforma en Energies Marines de Catalunya) i se situarà a una distància d'entre 16 i 24 quilòmetres de la costa. La previsió és que sigui una realitat abans no acabi el 2025. La voluntat és que serveixi per analitzar els efectes d'aquestes instal·lacions abans que s'aixequin els grans parcs a la zona.

“Ho vivim amb escepticisme i preocupació”

“No crec que cap alcalde ni partit rebí amb alegria que li posin un equipament d'aquestes magnituds al seu poble, més aviat al contrari”, afirma Malgrat això, Plana diu que, tot i que ho viuen amb “escepticisme i preocupació”, la decisió depèn de Madrid. “Per tant, l'esforç s'ha de centrar en intentar incidir al màxim en aquesta decisió per defensar els interessos del territori de la millor manera”, insisteix.

En aquest sentit, Plana admet que hi ha posicions contraposades entre la comunitat científica i que, alguns, apunten a la possibilitat que els parcs que es projecten en aquesta zona “no siguin la millor contribució que pot fer l'Empordà a la transició energètica de Catalunya”. Per això, creu que cal unir esforços amb la comunitat científica per tenir pes en la decisió final.

En una posició semblant se situa “La nostra posició és de preocupació, més que estar-hi a favor o en contra”, diu. “Les contradiccions que hi ha en el món científic, també ens preocupen”, afegeix. Tot i això, creu que en el moment actual “girar-s'hi d'esquenes i dir que no ho volem de cap manera, no és la posició més sensata”.

“Crec que cal recopilar tota la informació i poder incidir amb el que ens diuen els científics. Canviar coses, si es poden soterrar les línies, si els molins tenen menys impacte, incidir en el plec de clàusules....En definitiva, posar sobre la taula tots els impactes i intentar reduir-los”, afegeix. I, fins i tot, si cal, negociar compensacions.

El candidat dels cupaires de Castelló d'Empúries, Jaume Mach, es mostra contundent: “Renovables sí, però absolutament així no”. “Nosaltres estem a favor de la llei energètica, de fer polítiques energètiques properes de proximitat però el que s'ha plantejat és absolutament contrari a aquests principis. S'agafen zones protegides i la zona, a més, coincideix misteriosament amb un polígon que fa anys que promociona una empresa”, diu Mach.

En aquest sentit, el candidat de la CUP-Amunt es mostra favorable a fer una prova pilot –com proposa la Generalitat– per veure els efectes d'aquesta tecnologia però creu que ha d'anar indestriablement acompanyada d'una moratòria. “Sinó és enganyar la gent per guanyar temps de cares a les eleccions”, afegeix. Sobre la possibilitat d'incidir que tenen els ajuntaments, diu que cal que estiguin al costat del territori però que per fer-ho és indispensable que hi hagi una moratòria de projecte per poder “estudiar-ho i fer-ho bé”.

Per al candidat del PP de Roses, Manel Escobar, la posició és clara més enllà de partits: “Hi estic totalment en contra”. “En primer lloc, per als pescadors, que moltes famílies d'aquí viuen d'això i, després, perquè la badia de Roses forma part d'un parc natural, amb un medi que s'ha de preservar. En el moment que això s'instal·li, desapareixerà”, assegura Escobar. El candidat popular assegura que s'hi oposarà fins al final i critica que algunes formacions “com ERC o Junts” hagin “canviat” el seu posicionament.

Ecologistes en contra

Els polítics no són els únics que veuen amb recel la construcció d'un parc eòlic marí en aquesta zona. La plataforma Stop Macro Parc Eòlic Marí es va constituir poc després que sorgissin les primeres propostes. El seu portaveu, Jordi Ponjoan, assegura que “aquesta gran zona industrialitzada al mar de l'Empordà pot provocar afectacions sobre la biodiversitat marina i, de retruc, al sector turístic i al paisatge”.

Els opositors remarquen que els impactes són encara imprevisibles –sobretot, perquè aquesta tecnologia és encara molt experimental- però que alguns estudis ja alerten d'uns efectes devastadors a la zona, envoltada d'espais protegits.

La plataforma està disposada a arribar fins al final per oposar-s'hi. Per això, Ponjoan ja avança que aniran al contenciós per intentar aturar el POEM. A més, diu, hi veuen una “escletxa” perquè la planificació estableix que aquesta zona del litoral gironí és una zona susceptible de fer-hi aquestes instal·lacions però que ja no la fixa com a “prioritària”. A banda de la “batalla” judicial, plantegen la social i creuen que les municipals són una “ocasió extraordinària” per “copsar el pols al territori” en relació a aquests projectes.

L'eòlica Terrestre

L'eòlica marina no és l'única “amença” que plana sobre l'Empordà. A l'Albera, s'hi han arribat a projectar més d'una desena de parcs terrestres, set dels quals van obtenir la viabilitat de la Ponència de Renovables. Amb la modificació del decret de renovables, però, la Generalitat va introduir nous criteris. Entre ells, que els projectes havien d'acreditar l'acord del 50% dels terrenys sobre els quals es volguessin instal·lar i presentar una oferta de participació local. El nou decret també prioritza el tràmit per a les instal·lacions que connectin a mitja tensió o siguin inferiors a 5 MW de potència, també s'exigirà als gestors de la xarxa de distribució que justifiquin la denegació de connexió a la xarxa de fins a 25 kV per a aquests projectes, entre d'altres.

Això implicava que tots els projectes que no haguessin superat el tràmit d'informació pública –en aquell moment, cap- s'havien de tornar a tramitar encara que haguessin passat la primera fase de viabilitat. A hores d'ara, només el Galatea –amb 9 aerogeneradors previstos i una potència de 49MW- ha superat la tramitació i compta amb la declaració d'impacte ambiental (DIA).

El parc, que s'ubicarà al terme de la Jonquera, tindrà una subestació elèctrica, que evacuarà l'electricitat que generin els molins fins a Figueres. Endesa el promou a través de la seva divisió de renovables Enel Green Power Espanya i preveu que el parc estigui en funcionament a finals del 2025.

En paral·lel a l'interès per grans companyies de posar molins en diversos municipis empordanesos, va sorgir una forta oposició al territori. Es va constituir la plataforma Albera Lliure de Molins i l'entitat ecologista IAEDEN-Salvem l'Empordà hi ha fet campanya en contra. El seu portaveu, Raúl Domínguez, alerta de l'impacte que aquestes infraestructures tindran sobre la biodiversitat de la zona. "Els Pirineus Orientals són una zona de pas d'espècies d'aus migratòries i amb moltes espècies protegides. Precisament per l'impacte que tenen en l'avifauna, tenim por que afectin a la seva ruta migratòria", afirma.

"Tenim el problema que la zona amb més potencial i rendible –pel vent– és precisament una de les més delicades que tenim", afirma. Per això, insisteix, "el que falta és un debat a nivell de comarca per decidir quines són les ubicacions més idònies i, a partir d'aquí, parlar sobre com i quina mida han de tenir els aerogeneradors perquè tinguin el mínim impacte".

A més, els ecologistes critiquen que s'estan tramitant parcs eòlics sense que la Generalitat hagi enllestit la planificació anunciada –el Pla Territorial Sectorial per al Desenvolupament de les Energies Renovables a Catalunya (PLATER). "Mentrestant, tenim empreses que, com que no hi ha cap planificació, s'ubiquen on els surt més econòmic i no hi ha debat", remarca.

En aquest sentit, Domínguez creu que hi hauria d'haver una moratòria de projectes perquè, sinó, en un futur pot passar que "aquelles ubicacions on ja s'han instal·lat estiguin fora de planificació". "Llavors, com desconstruïm això?", es pregunta.

Els ecologistes no són els únics que estan en contra d'aquests tipus d'instal·lacions a l'Albera. La majoria de municipis afectats hi han presentat al·legacions al llarg de tot el procés. "Nosaltres estem d'acord amb les energies renovables però no amb el parc eòlic Galatea", assegura la candidata de Junts per la Jonquera, Míriam Lanero. "Mediambientalment és insostenible i fa molt de mal al nostre territori", insisteix Lanero.

Per intentar combatre-ho, la candidata recorda que des del govern municipal han adoptat diverses mesures i que estan redactant un pla especial que busca "regular i controlar aquestes sol·licituds". "Busca determinar on s'han d'ubicar aquests parcs eòlics i en quines condicions", explica. A més, han contractat experts per gestionar les al·legacions i s'ha aprovat la declaració de Bé Cultural d'Interès Local (BCIL) de tots els elements que ho requerien, entre ells, el patrimoni megalític de la zona. "Farem el que sigui necessari per evitar aquesta

catàstrofe mediambiental”, assegura Lanero.

L'altra cara de la moneda: 'Renovem-nos'

A l'altra cara de la moneda, hi ha el col·lectiu Renovem-nos. Constituint fa només uns mesos, aplega científics, activistes i professionals de diferents sectors amb l'objectiu que les renovables es despleguin a Catalunya “amb participació democràtica i plenes garanties ambientals”. El manifest que han elaborat ja compta amb unes 600 signatures. L'investigador i consultor ambiental, Xavier Puig, n'és un dels integrants.

“La idea és que necessitem energia, segurament més amb el canvi climàtic. La resiliència a aquest canvi climàtic costarà energia, encara que baixem el consum i canviem hàbits”, assegura. Això, afegeix, “implicarà la producció de més energia localment perquè la descarbonització de la societat passa inevitablement per la producció més local”. “Fins ara, no veiem l'impacte del que consumim”, remarca. Però això, inevitablement, “canviarà”. “Ens haurem d'acostumar o resignar a veure una part de l'impacte de l'energia que produïm”, afirma.

“La nostra posició és resignem-nos que això ho hem de fer, però no a qualsevol preu, amb garanties i on toqui. Però el que estem veient és una oposició a qualsevol preu perquè ningú vol producció d'energia casa seva”, assegura Puig.

En aquest sentit, l'investigador no entra a valorar si l'Albera o el golf de Roses és o no el millor lloc on instal·lar aquest tipus d'infraestructures però defensa que cal estudiar “cas per cas”. “No defensem cap projecte concret, sinó un canvi de visió, de paradigma”, insisteix.

“Sempre hi haurà un impacte”

“Hem de ser conscients que sempre hi haurà una pèrdua, sempre hi haurà un impacte perquè qualsevol cosa que fem en té encara que no el veiem”, afegeix Puig.

En relació a l'eòlica terrestre, admet que durant anys “s'ha estat fent bastant malament” i que, per tant, “els temors estan fonamentats”, però creu que la situació s'ha revertit i confia que ara es farà amb garanties. “Existeixen mecanismes i és imperatiu que s'apliquin”, diu.

Sobre l'eòlica marina, en canvi, admet que encara hi ha poca informació al respecte i que, per tant, des d'un i altre punt de vista encara ens trobem en un terreny "molt especulatiu".

"No hi ha una experiència prèvia en aquest tipis d'infraestructures i, per tant, nosaltres demanem que s'estudiï molt i es facin proves pilot davant del dubte, perquè no hi ha certeses", insisteix Puig.

Publicat a:

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/politica/article/17-politica/2289009-l-eolica-entra-en-campanya-i-divideix-el-territori-amb-projetsats-al-golf-de-roses-i-l-albera.html>